

vse lepo napreduje. Prevdarjaj, premišluj, primerjaj reč k reči, kedar nehaš kak spis brati, in ga dokončaj. Kar ti, dragi moj, tukaj svetujem, mi je poterdila moja lastna skušnja. Tudi jaz sem bil pri začetku zelo neroden pri branji. Vse bi bil na enkrat rad vedel in znal; zato sem dosti bral, toda brez kakega reda in namena. Pa tako branje mi ni nič koristilo, in me tudi prav nič ni podučevalo. Počasi sem se zazibal v tako imenovano mehanično spanje, in morda bi še dandanes dremal v tem spanji, ako bi me ne bil predramil in zbudil neki spis v „Učit. Tovaršu“^{*)}. Vse drugače sem potem bral, in verjemi mi, ljubi moj, da mi je potem branje prav veliko koristilo. Kako da se imaš pri branji vèsti, ako hočeš, da ti bo kaj koristilo, o tem govori tudi „Tovarš“ v 16. listu leta 1863. — Stori tedaj, preljubi, kar ti svetujem, in videl boš, koliko boš imel koristi od branja dobrih spisov.

Da si mi zdrav!

Ves tvoj

J. Zarnik.

Književstvo.

„Die Satz- und Wortlehre in praktischen Vorträgen“. Von Ferdinand Bachmann, Lehrer an der Prager k. k. deutschen Muster-Hauptschule. Prag. Verlag von Carl Reichenecker. 1868. (2. natis.)

Ta knjiga kaže pripravnikom in početnikom v učiteljstvu, kako bi se moralo obdelovati slovniško gradivo pri berilnih vajah za nemški jezik v šoli, da bi doneslo obilo dobrega in tečnega sadu. Cela knjiga razpada v dva glavna dela in v en dodatek. Pervi del obsega stavkoslovje (Satzlehre), drugi del: besedoslovje (Wortlehre), in v dodatku se nahaja mnogo izverstnih zgledov o razlaganji ali analiziranji stavkov in njegovih obstojnih delov.

Pervi oddelek se pričenja s prostim, golim stavkom, katerega pisatelj sintetično precej obsirno in lahko umevno razlaga; potem prehaja k razširjenim, zloženim in okrajšanim stavkom, ter sklepa prvi oddelek z mnogimi stavkovimi podobami ali obrazi. Glavna pravila so v tej knjigi skoz in skoz z debelimi čerkami

*) „Tovarš“ 1863. I., 4. l.

natisnjena, in vsaki vaji je dodano mnogo izbranih zgledov s primernimi nalogami za šolsko ali domačo rabo.

Drugi del omenjene knjige ima besedoslovje, in začenja najpred s samostalnikom, ter prehaja potem k drugim razpolom nemškega govora. Tu je marsikaj dobrega gradiva, ki ga more tudi učitelj prvega, a posebno drugega razreda pri berilnih vajah vporabiti. Tu moram še omeniti vajo o zlogih in razlogovanji, ki se nahaja na strani 122.; to vajo bi moral vsaki učitelj prav dobro in temeljito prebrati, ker ravno pri nas najdejo se dostikrat otroci, ki iz šole izostavši ne znajo besed pravilno v zloge ločevati, in tega je le učitelj kriv, ki ni omenjenega pravila jasno in dostojno raztolmačil. Vse to razlaga g. pisatelj po lahki in zelo zanimivi poti, z mnogimi vprašanji tako živo in mikavno, da že samo njegovo napeljevanje otroke k pozornosti spodbuja. Na koncu ima ta knjiga še poseben dodatek, na katerem se nahajajo mnogi zgledi o razkladanji stavkov in njegovih delov. Ker je v tej knjigi teorija o izdelovanji različnih stavkov jako zanimiva in pa lahko umevna, in ker je tudi metodično ravnanje v tej knjigi v vsakem obziru praktično, tedaj to 255 strani obsegajočo in z bogatim gradivom napolnjeno knjigo priporočamo vsakemu učitelju, ki se hoče sam vaditi v nemščini, ali pa, če jo uči v šoli.

Theoretisch - praktische Anleitung zum Schön- und Schnell-Schreib-Unterrichte von Joh. Bapt. Levec.

Levčevi slovenski zgledi za lepopisje so vsem učiteljem dobro znani. Tu govorimo tedaj nekaj o njegovih zgledih za nemško pisanje. Ta navod v lepo- in berzopisji je tako umno in praktično sestavljen, da mu do sedaj še ni enakega bilo. G. Levec kaže obširno in prav lahko umevno, kako se posamesne čerke ena iz druge razvijajo in posnemajo, in kako je treba koj iz početka otroke k pisanju pripravljati, da pozneje pišejo lično in urno. V navedenem navodu, na strani 12. se nahaja tudi popolen nauk, kako se mora ravnati, ako se otroci učé po tako imenovani in že večkrat priporočevani meri ali po taktu pisati. Ako se nadalje še pomisli, da se dan danes veliko gleda na lično in spretno pisanje, posebno pri učiteljih, so gotovo Levčevi zgledi vredni, da jih vsem učiteljem, posebno pa učiteljskim pripravnikom prav živo priporočamo. (Dobivajo se v knjigoprodajavnici g. Giontini-ta po 35 kr.) *T.*